



## Ouderwets griezelen

In elke aflevering van de *Archive 81* op Netflix zit wel een personage dat overstuur iets roept in de trant van "What the fuck is going on?". Thuis deden we vrolijk mee. En in de acht afleveringen wordt wel duidelijk, maar gelukkig niet alles. Heerlijk, een raadsel verpakt in een mysterie gehuld in een geheim, net wat we nodig hadden. En voeg daar een atmosfeer aan toe die horrorklassiekers als *Rosemary's Baby*, *The Blair Witch Project* en *The Ring* in herinnering roept en je hebt een Netflix-hit te pakken.

Zonder al te veel te verklappen wordt in de eerste aflevering de basisopzet duidelijk. Filmarchivaris Dan Turner (Manouaduh Ahiem) ontmoet Virgil Davenport (Martin Donovan), een zakenman die hem een intrigerend voorstel doet. Of hij voor heel veel geld een deel van zijn archief van videotapes uit 1994 kan restaureren en digitaliseren. De restauratie vindt plaats in een van de bossen gelegen oud hoofdkantoor van het bedrijf van Davenport, een soort brutalistisch labrynth dat zelf ook veel geheimen verborgt.

Het videomateriaal werd geschoten door Melody Fen-dras (Dina Shihabi), die in 1994 een documentaire over de bewoners van het appartementengebouw "The Visser" probeerde te maken, dat in datzelfde jaar tot op de grond toe afbrandde. Dan Turner begint zijn langzaam door het materiaal te werken, een soort audiovisueel dagboek van Melody, waarna we haar verhaal in een combinatie van heerlijk onbespeelde jaren 90-videokwaliteit en flashbackscènes terugzien. En dit is pas het begin. Waarbij ook gezegd moet worden dat zowel Dan en Melody in hun parallelle universums ook nog eens traumatische geheimen meedragen.

Er is de complexe plot (Wat is het geheim van het instituut in de bossen? Wat is het verhaal van The Visser en zijn excentrieke bewoners? Wat is de connectie tussen Dan en Melody?), maar *Archive 81* is vooral een ouderwetse horrorserie waarbij geen middel onopgevoerd wordt gelaten om je helemaal het Lazarus te laten schrikken. Donkere gangen, geheimzinnige verschijningen, heel veel gesloten deuren en dat specifieke onbehagen dat hoort bij audiovisuele ruis (zie ook *Polegogri*), dat de toegang tot een andere dimensie lijkt te verborgen.

*Archive 81* houdt de aandacht vast door vrij lang te suggereren dat de mysterieuze gebeurtenissen zich ook wel eens in het heden van onze hoofdpersonages zouden kunnen afspeelen, alsof onze filmarchivaris familie is van schrijver Jack Torrance uit *The Shining*.

De serie is een bewerking van de gelijknamige populaire podcast, waarbij het archiefmateriaal uit beschadigde geluidsbanden bestond. De route van podcast naar serie wordt de laatste tijd vaker genomen en zou wel eens een populaire bron van nieuw materiaal kunnen zijn. We zullen hier niet al te veel zeggen over de plot van *Archive 81*, alleen dat aan het slot de deur wagenwijd wordt geopend naar een tweede seizoen.

*Archive 81* is nu te zien op Netflix.

De Amerikaanse cultfilm *Fight Club* (1999) heeft een ander einde gekregen op het Chinese streamingplatform Tencent Video. Normaal kijkt het hoofdpersonage in de laatste scène naar hoe verschillende gebouwen ontloffen. Daarmee wordt gesuggereerd dat zijn plan om de samenleving ten val te brengen is begonnen. In de Chinese versie zijn geen ontlopfingen te zien. Wel verschijnt een zwart beeld met de tekst: "De politie doorzocht het hele plan en voorkwam dat de bom tot ontloffen kwam." Het is niet bekend of de Chinese overheid de veranderingen heeft doorgevoerd of de producers zelf. (ANP)

Vervolg van pagina 13

Dat taalkuze iets te maken zou hebben met de lockdown van de voorbije twee jaar, klinkt nog al vergezocht. Stromae of Angele voelen zich immers ook niet geremd om de Angelsaksische wereld te veroveren in de taal van Molière. De combinatie van pop en synths maakt bovendien ook sier bij anderstalige zangressen boven de Moerdijk. Zo wordt Future Husband getipt als een artiest die u dit jaar zeker in de gaten moet houden de Nederlandse-Nigeriaanse Adira Sulaiman verscheen ook al op de radar van 3FM met 'Rin-al' en 'Real for You'.

De verklaring waarom vrouwelijke artiesten ineens massaal over het Nederlandse poplandschap waken, is dan weer makkelijker te bedenken. Spotify maakte vorige week zijn wereldwijde streamingkanonnen bekend. De top 10 van meest beluisterde popsterren werd zonder uitzondering gedomineerd door vrouwelijke artiesten, gaande van Taylor Swift (#1) tot Adele (#3) en Billie Eilish (#6), naast relatieve nieuwe sterren als Doja Cat (#2) en Olivia Rodrigo (#7). Slecht nieuws voor de alleertalste mannesjapper, die zou geloven dat het succes van Nederlandse zangressen kadert in een opgedrongen complot van media en muziekwereld: het ligt in het verleden van een mondiale verschuiving.

**VERLIEFD** En waarom wordt het Engels ineens zo stiefmoederlijk bekeken? Het tweelandsucces van Baz Luurman, die invloed van woordkunstenaar Spinvis en poetster Eefje de Visser speelde zonder twijfel mee. Maar het cliché dat je jezelf nog het best uitdrukt in de taal waarmee je opgevoed werd, speelt zeker evengoed mee. Zeker wanneer je een taal volop inzetten op verwerking, zielenoelen en talloos.

Froukje Venstra - kortweg Froukje - legde ons onlangs nog uit dat ze aanvankelijk zowel liedjes schreef in het Nederlands als het Engels. "Nu ja, in mijn beste steenkolen Engels dan toch." Pas toen ze op haar 14 voor het eerst een Nederlandstalig liedje schreef, werd ze midscheeps geraakt door

haar eigen woorden. "Dat was een kantelmoment. Ik wil graag creatief omgaan met taal, en dat lukte me duidelijk beter in mijn moedertaal." Bij Aylsha de Groot - alias Meis - geldt hetzelfde. Die treedt ogenschijnlijk in de voetsporen van haar bekende grootvader Boudewijn. Maar op taalkuze na heeft Meis niet veel op met haar opa. Vooral de invloed van haar huidige werkgever Stef Eefje de Visser schemert door bij Meis. In ieder werk zit een spanningsveld tussen akoestisch, intimistisch en eenprankings. En het onvervaarde spel met taal nauwelijks. "Ik ben verliefd op de Nederlandse taal", gaf Meis al vaker toe. "Ik maak heel graag gebruik van klank en ritme."

Wat ook vaak meetelt in het succesverhaal van deze dames, is dat ze tekstuud het hoogste niveau ambieëren. Heel wat songs tackelen in helderheid ook de heetste hangijzers van dit openlijk. Nog voor de pandemie de berichtigte wereldwijde zou beheersen, nam het succes van conservatoriumstudant Froukje Venstra een vliegende start met haar single 'Groot dan ik'. Haar boodschap over klimaatverandering klinkt op papier misschien niet zo heil erg aantrekkelijk, maar het lied vond direct werkklank omdat de beat zo catchy als de tekst was. De kosbran-den in Australië inspireerden haar om een lied te schrijven om mensen bewust te maken van de problemen in de wereld.

Op die manier dreigde ze even het linkse, kwade klimaatmeisje te worden, waarop ze reageerde met "Ik wil dansen". Een upbeat liedje, maar daarin haast achteloos wegnomef: een trieste tekst die aanloop en escapisme. Ook in 'Het ik dat gezegd' probeert ze stilte wanhoop en depressie bespreekbaar te maken. "Mijn een-

### 'Ik wil graag creatief omgaan met taal, en dat lukt me duidelijk beter in mijn moedertaal'

FROUKJE ZANGRESS

voud ligt aan ketens, in vijf jaar ben je verleden en als ik maar blij lachen, dan hoef jij het niet te weten", klinkt het daar. Ook Aylsha de Groot schrijft liefst "kleine liedjes over grote onderwerpen". Liedjes schrijven is voor haar wat voor anderen een dagboek bijhouden is: "Een manier om met je depressieve gedachten om te gaan, om pijn te ruimen in de chaos." Sophie Straat schruut in haar moderne smartlinten met zomin gevoelige thema's. Op de monterre melodie van 'Everywhere' van Fleetwood Mac bedacht ze 'Wat is het kut om agent te zijn', waarin ze het zowel opneemt voor de arm der wet als slinks in diens hand bijt.

**EXPLICIET** Om als vrouw gehoord te worden mag het gedurfd en uitdagend zijn. Met singles als 'Hou je bek en be me' tilde ze de vrouwelijke seksualiteit allenszans naar de voorgrond in een periode dat de roep om female empowerment steeds luidr klonk. Wanneer ze later 'Knaldrang' uitbrengt, kan de Dordrechtse die term ook meteen (niet geheel terecht) claimen. De thema's op haar straks te verschijnen debuut zijn sowieso beladen: de songs gaan over angst om te mislukken, voor jezelf durven opkomen in relaties, autonoom vinden in een wereld die barst van de verwachtingen.

En S10 maakte met 'Maria' dan weer een heus liedje waarmee ze haar eigen lichaam claimt: "Ik weet je voelt je niet veilig / Maar je bent niks verplicht / Je bent niemand bezit." Eenzelfde kwetsbaarheid en dominante bezingte Bente met het strijdvlaandje "Nee is nee". "Die openheid is een generatieding", gloofst zij.

Op humoristische wijze een hype aanpakken, kan natuurlijk ook erg kwaad. Voor het ereloozen van "Dirk Snickers en een Buero" nam 3FM-dj Timar Perlin het op zich om "Kalmte" van Meau te pluggen, waardoor ze uiteindelijk na een zevensdaagse campagne in de ochtendshow van die zender kon scoren, en ook opgepikt werd door de Nederlandse radio. Deze slechte grap: die Spotify-teller staat inmiddels op 22 miljoen en haar clip werd al bijna drie miljoen keer bekeken.

S10 zal de Nederlandse driekleur vertegenwoordigen op het Eurovisiesongfestival van dit jaar. © ANP

## Neil Young wil muziek van Spotify halen

Neil Young heeft zijn management en platenlabel gevraagd om zijn muziek commercieel van Spotify te verwijderen omdat op het platform "desinformatie over vaccins" zou staan. De 76-jarige Canadese zanger doet daarmee op de podcast 'The Joe Rogan Experience'. Young deed het verzoek in een open brief aan zijn management en label. "Ze kunnen Rogan of Young hebben. Niet beiden", schrijft Young in de brief, die inmiddels online is. Vorige maand onderzochten 270 artsen en wetenschappers al een open brief waarin ze Spotify verzochten "verspreiding van foutieve informatie" te beperken. (ANP)

## 'Batgirl' heeft voor het eerst transpersoneage

Aditi El Arbi en Bilal Fallah hebben voor hun *Batgirl* film Ivory Aquino geëcht als Aylsha Yeh, de beste vriendin van Batgirl. Bijzonder, want zowel Aquino als haar personeage Yeh zijn transpersoneage. Het is de eerste keer dat er in een DC-film een openlijk transpersoneage voorkomt. Aquino is bekend van de miniserie *When We Rise* (2017), waarin ze transchance-activiste Cecilia Chang portretteerde. *Batgirl* komt later dit jaar uit op HBO Max. Naast Leslie Grace, die Batgirl speelt, en Aquino zullen ook Michael Keaton als Bruce Wayne/Batman en J.K. Simmons als commissaris James Gordon te zien zijn. (NLN)

## Julian verkoopt NFT's van vader John Lennon

Julian Lennon, de oudste zoon van John Lennon, gaat spullen van zijn vader uit zijn persoonlijke verzameling digitaliseren en verkopen als non-fungible tokens (NFT's). De onlineveiling vindt plaats op 7 februari. Een NFT is een niet-wisselbaar digitaal bestand, dat als bewijs geldt voor de eigendom ervan. Hiermee biedt Julian Beatles-fans de kans "een stuk muziekgeschiedenis" te bezitten. Zo kunnen fans digitaliserende notities van Paul McCartney voor 'Hey Jude' kopen, vanaf 30.000 dollar. Een deel van de opbrengst gaat naar de White Feather Foundation, het goede doel van Julian. (ANP)

## Interview. Henk Rijckaert fileert in zijn nieuwe show het fenomeen 'Influencer'

# 'Iemand zien mislukken, daar leer je evenveel van'

Henk Rijckaert (47) heeft met *Influencer* misschien wel zijn grappigste voorstelling tot dusver gemaakt. De comédian knutselaar gaat op social media op zoek naar echtheid. 'Het kan heel bevrijdend zijn om iets te benoemen waar je je voor schaamt.'



Henk Rijckaert (47) heeft met *Influencer* misschien wel zijn grappigste voorstelling tot dusver gemaakt. De comédian knutselaar gaat op social media op zoek naar echtheid. 'Het kan heel bevrijdend zijn om iets te benoemen waar je je voor schaamt.'

Wan kerstkaarten drukken met een deegrol tot een karretje, met een ingetogenes boomstelsysteem. Al vijf jaar leeft Henk Rijckaert zich helemaal uit in zijn knutselatelier en op zijn YouTube-kanaal Koterj. 225 filmpjes en met geen 30.000 abonnees later is het voor Rijckaert tijd om zijn online-ervaring naar het podium te brengen. "Ik ben zelf behoorlijk actief op social media, daar komt het een beetje uit voort. Ja, maar daarnaast is het ook gewoon een actueel gegeven. *Influencing* is overal, je kan er niet naast kijken. Maar als ik zoets aamp, wil ik de clichés uit de weg gaan. Ik vind het interessanter om het te hebben over de kansen die influencers laten liggen. De meeste mensen maken het perfecte plaatje, terwijl er zowel goede zaken gebeuren in het echte leven. Het zou mij zijn mochten ze daar eens op focussen."

**U zegt in uw voorstelling dat u de influencer van de echte mensen zou willen worden. Denkt u dat mensen nood hebben aan meer echtheid?**

"De belangrijkste kritiek die je op influencers kunt hebben, is dat ze alleen de schone kant belichten. Voor een stuk is dat goed, want zo zorg je voor een zeker escapisme, maar je mist wel een zekere eerlijkheid. Wat ik doe in Koterj is lang niet perfect en ik sta er ook op om dat te laten zien. En als ik een week lang heb zitten kloofen en prutsen, toen ik dat. Omdat ik er rotvast van overtuigd ben dat je evenveel kunt leren van iemand die niet mislukt. Op zijn minst weet je dan al hoe het niet moet, maar daar-naast geeft het troost: 'Bij hem mislukt het ook.'"

**'Vroeger had je van de tv-programma's zoals *Kamelion* met Danny Verbeke, die later de stem achter Samson zou worden. Die knutselde in een twee-drie de meest spectaculaire zaken in elkaar. Thuis kreeg je dat nooit voor mekaar. Ook op YouTube staan er duizend- en één filmpjes van iemand die met de vingertjes in de neus van een brommer een mixer maakt. Dan probeer je dat zelf en lukt het niet. Mijn opzet is wat die frustratie ontstaat. Plus: ik ben een comédian en iemand zien mislukken is altijd grappig.'**

**U hebt het in uw voorstelling over whatsappen, facetmen, over jonge meisjes die hun telefoon voor hun mond houden als een duur toiletje... U zegt de moderne mens neer als een vervreemd schepsel. Is dat hoe u hem ziet?**

"Ik denk niet dat we nu 'raarder' zijn dan anders. Maar door de moderne technologie doen we vandaag wel dingen die we vroeger niet deden. Slijfes zijn het eenvoudigste voorbeeld.

'Als ik een week lang heb zitten kloofen en prutsen, dan toen ik dat op mijn YouTube-kanaal. Op zijn minst weet je dan al hoe het niet moet.'

HENK RIJCKAERT

maat... waanzin! En dan maar klagen wanneer onze verbinding even wegvalt op de trein. We vinden al die magische voorwerpen in onze leefwereld veel te evident. Ook het feit dat ik hier eigenhandig televisieje kan spelen op mijn YouTube-kanaal, heb ik aan technologie te danken. Het is fantastisch wat er tegenwoordig allemaal mogelijk is."

**Zijn we niet te veel vervend door alle mogelijkheden, waardoor we het lastig krijgen als er even iets niet mogelijk blijkt?**

"Ik merk dat bij mijn dochter. Ze zit dan bij voorbeeld in bad naar een filmpje op de iPad te kijken, maar dan is de wifiverbinding even niet naar voren en stapt ze kwaad uit dan. Dan zeg ik 'doe daar eens niet zo lastig doen', maar twee uur later zit ik zelf te vloeken omdat mijn tv geen connectie wil maken met Netflix. *(lacht)* Je merkt ook hoe de vloer onder haar voeten wegvalt als ze even niet op een schermje mag. Die wanhoop van: wat moet ik dan doen? Als opvoedende kracht zeg je dan 'ach, die jeugd van tegenwoordig', maar even later maak je jezelf eraan schuldig. 'Geen Netflix? Wat moeten we dan doen?' Toch niet met elkaar babbelen, zeker?"

**Is dat het belang van echtheid? Dat het ons leert omgaan met beperkingen, de grenzen voelen van wat mogelijk is?**

"Absoluut. Dat mag voor mij zelfs de titel bij dit stuk zijn. De mensen die mij betrouwen zijn over het algemeen echte mensen, van vlees en bloed, die ook af en toe tegenslag hebben en dat gewoon laten zien. Ik heb een hekel aan plastic, bij mensen evengoed als bij voorwerpen. Ik probeer dan ook zelf een oprechte mens te zijn, met het hart op de tong."

**Is dat een kwestie van durf?**

"Ja, je moet het wel durven. Dat vind ik ook tot aan andere comedians: dat die zaken durven uit te spreken of benoemen. Het kan heel bevrijdend zijn om iets te benoemen waar je je eigenlijk voor schaamt. Concreet heb ik het in deze show over mijn aanstormende kaalheid. We zijn allemaal ijdele mensen en ik vind het best erg om kaal te worden. Maar de allerbeste keer dat ik het daarvoor in mijn show had, had ik al meteen iets te zien, het is zo erg niet. Als je er mee kan lachen, wordt het draaglijker."

*Influencer*, morgen in première in NTGent, daarna op tournee.

## 'Fight Club' krijgt ander einde in China

De Amerikaanse cultfilm *Fight Club* (1999) heeft een ander einde gekregen op het Chinese streamingplatform Tencent Video. Normaal kijkt het hoofdpersonage in de laatste scène naar hoe verschillende gebouwen ontloffen. Daarmee wordt gesuggereerd dat zijn plan om de samenleving ten val te brengen is begonnen. In de Chinese versie zijn geen ontlopfingen te zien. Wel verschijnt een zwart beeld met de tekst: "De politie doorzocht het hele plan en voorkwam dat de bom tot ontloffen kwam." Het is niet bekend of de Chinese overheid de veranderingen heeft doorgevoerd of de producers zelf. (ANP)

## Zoals 'Lost in Translation', maar dan met meer wodka

\*\*\*\*\* COMPARTMENT NO. 6

De Fin Juho Kuosmanen heeft zijn Oscar-nominatie met zijn wondermoel, melancholisch liefdesverhaal, op een stinkende trein tussen Moskou en Moersmann.



Laura (Seidi Haarla) en Ljoha (Yury Borisov) zijn tegenpolen die langzaam aan elkaar groeien tijdens een 2.000 kilometer lange treinrit. © SV

zurruipruim met een omzoele hobby - Laura wil aan de Noordelijke IJseeze oeroude rostekeningen gaan bestuderen. Ljoha gaat er in een mijn werken. Maar er is tijd en de gebouwen nabijheid werken in hun voordeel. Precies omdat ze niet tuff, zal hun contact steeds meer vervagen. Daardoor moet Laura haar krappe slaapocupie ruim 2.000 kilometer lang delen met een vreemde Ljoha (Yury Borisov) is een rustieke Bus die op elk moment van de dag naar arguren en alcohol wafelt. Laura doet nauwelijks moeite om haar afchijf te verbergen. Hij vindt haar dan weer een bekekte

woorden, de dialogen zo mooi schipperen tussen ontroering en humor, en de acteurs zo ongekunsteld spelen, kan het nog altijd fris maken. Regisseur Juho Kuosmanen kreeg de Grand Prix op het festival van Cannes, en wist een plaatsje te verstoren op de shortlist voor de Oscars. Begrijpelijk, want *Compartment No. 6* is een herkenbaar verhaal over twee verloren zielen die niet noodzakelijk grote verliesdielden, maar wel geborgenheid en troost vinden bij mekaar. *Lost in Translation*, maar dan met veel meer wodka. (LNR)

*Compartment No. 6* is nu uit.

Breng rust en balans in huis

**+ RITUALS GEURSTOKJES**  
voor maar € 5,50 extra

Nu in de winkel

Goed Gevoel

Ongetemd ongeremd

Alles begint bij een

Goed Gevoel